

Національний університет
«Одеська юридична академія»

Наукові конференції
Одеської школи права

**РОЗБУДОВА
ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ
В УКРАЇНІ:
РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

29 травня 2020 року

УДК 342(477)(063)
Р 64

НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»

Р 64 **Розбудова правової держави в Україні: реалії та перспективи :**
матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса,
29 травня 2020 року).— Одеса: Видавничий дім «Гельветика»,
2020. – 244 с.

ISBN 978-966-992-139-0

УДК 342(477)(063)

ISBN 978-966-992-139-0

© Національний університет «Одеська юридична академія», 2020

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА

Борох Є.Є. Свобода вираження поглядів: сутність та правові підстави обмеження	9
Кобко-Одарій В.С. Взаємозв'язок правової спадщини та циклічності в праві	13
Масюк Т.А. Современные проблемы и вызовы в области правового нигилизма и пути их решения	17
Пазій С.А. Право на смерть в контексті міжнародного права у галузі прав людини та українського законодавства	20
Суханова Д.С. Ефективність застосування норм-цілей в механізмі правового регулювання	25
Таран І.О. До питання про природу функцій держави	28

СЕКЦІЯ 2. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО; МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО

Єгорова В.С. Україна та ЄС – сучасний стан відносин	33
Хмарук Т.В. Особливості застосування інституту окремої думки судді Конституційного Суду України	37
Чубірко В.В. Особливості формування виборчих фондів політичних партій на місцевих виборах в Україні та Польщі	41
Шелевер Н.В. Застосування принципу справедливості у конституційному правосудді	45

СЕКЦІЯ 3. ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО І ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС; СІМЕЙНЕ ПРАВО; МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО

Валігура К.Ю. Функціонування морально-правових принципів в період пандемії: цивілістичний аспект	49
Гудима М.М. Способи та підстави правонабуття: понятійно-термінологічний ракурс проблеми	53

Гуйван П.Д. Трискладовий тест як критерій доступу особи до інформації	57
Зайома О.А. Правова природа права власності професійних спілок в Україні	62
Зеленська К.С. Відповідальність за знищення доказів у цивільному процесі	64
Карашук О.О. Правова охорона географічних зазначень: основні новели	68
Лубчук О.Д. Договірні відносини зі створення за замовленням об'єктів-елементів кінематографічного твору	70
Маковецька В.В. Сутність обмежень реалізації права малолітньої особи на належне батьківське виховання	74
Марченко В.М. Окремі питання вжиття нотаріусом заходів з охорони спадкового майна	79

СЕКЦІЯ 4. ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО; ГОСПОДАРСЬКО-ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО

Бочков П.В. Форми та способи захисту господарських прав підприємств релігійних організацій в Україні	83
---	----

СЕКЦІЯ 5. ТРУДОВЕ ПРАВО; ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Орлова Н.Г. Щодо особливостей правового регулювання охорони праці на водному транспорті	86
Стельмах Н.Р. Незаконне звільнення працівника: теоретико-правовий аспект	90
Строгий І.Л. Щодо правового забезпечення додаткових гарантій безпеки суддів Вищого антикорупційного Суду	93

СЕКЦІЯ 6. ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО; АГРАРНЕ ПРАВО; ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО; ПРИРОДОРЕСУРСНЕ ПРАВО

Корнієнко Г.С. Методи правового регулювання агробізнесу	97
---	----

Кульчій І.М. Об'єднання виробників сільськогосподарської продукції в умовах євроінтеграції: деякі організаційно-правові питання	99
Локтєва-Маклашова Н.В., Майстренко М.О. Проблемні питання сучасного реформування обігу земельних ділянок сільськогосподарського призначення	103
Рязанцева Ю.О. Право на мирне володіння майном в контексті рішення ЄСПЛ у справі «Зеленчук і Цицюра проти України» та Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо умов обігу земель сільськогосподарського призначення»	108
Статівка А.М. Правовий концепт впливу глобалізації на визначення основних засад державної аграрної політики	111

СЕКЦІЯ 7. АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС; ФІНАНСОВЕ ПРАВО; ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

Кравчук О.О. Удосконалення процедур електронного антикорупційного декларування	115
Люблін В.Д. Методи адміністративно-правового регулювання органів та підрозділів цивільного захисту	119
Піничук Р.С. Адміністративно-правове регулювання соціального захисту військовослужбовців	123
Поляков І.С. Особливості організації системи адміністративного судочинства у державах Європейського Союзу (на прикладі Франції та Німеччини)	127
Сосенко В.М. Розуміння ризиків легалізації (відмивання) доходів	130
Тирасюк А.В. Міжнародно-правові засади протидії кіберзагрозам	133
Хоббі Ю.С. Кібербезпека як складова інформаційних прав людини	136
Шорохова Г.М. Використання інформаційних систем в діяльності правоохоронних органів України	139
Яковлев П.О. Структура механізму адміністративно-правового регулювання державного управління у сфері забезпечення інформаційної безпеки України	142

д) Із метою надання можливості декларантам надати в довільній формі пояснення до будь-якого показника декларації або повідомлення про суттєві зміни в майновому стані, вважаємо за необхідне доповнити ст. 46 Закону новою частиною 8 такого змісту:

«8. Суб'єкт декларування під час подання декларації або повідомлення про суттєві зміни в майновому стані, передбаченого частиною другою статті 52 цього Закону, має право надати власні пояснення в довільній формі до відповідної декларації або повідомлення, що надаються в електронній формі і підлягають оприлюдненню в Єдиному державному реєстрі декларацій як складова частина такої декларації або повідомлення»;

е) Необхідно передбачити повний доступ декларанта до змісту поданих ним декларацій та повідомлень про суттєві зміни в майновому стані. Для цього пропонується абз. 3 ч. 1 ст. 47 Закону доповнити реченням такого змісту:

«Суб'єкту декларування забезпечується повний доступ до змісту поданих ним декларацій та повідомлень про суттєві зміни в майновому стані через особистий кабінет у єдиному державному реєстрі декларацій»;

є) Для удосконалення регулювання відносин із поданням повідомлення про суттєві зміни в майновому стані, пропонується внести до частини 2 статті 52 Закону такі зміни й доповнення:

- перше рішення після слів «на 1 січня відповідного року» доповнити словами: «(крім доходів у вигляді заробітної плати, інших заохочувальних та компенсаційних виплат, одержаних за основним місцем роботи)»;

- друге речення доповнити словами: «через 30 днів після подання повідомлення».

У формі декларації пропонується запровадити такі зміни:

(а) Спростити подання інформації про контрагентів, із якими суб'єкт декларування та члени його сім'ї вступають у майнові або фінансові відносини, для чого прибрати з обов'язкової інформації щодо контрагента інформацію про місце проживання. Щодо доходів від підприємницької чи незалежної професійної діяльності декларанта чи членів його сім'ї передбачити, що відповідна інформація в розрізі контрагентів не деталізується.

(б) доповнити в формі декларації класифікацію членів сім'ї двома варіантами: (1) колишня дружина/чоловік, з яким декларант перебував у шлюбі понад 183 к. д., (2) інша особа, з якою декларант проживав у звітному році понад 183 к. д.

(в) надати можливість декларантові зробити відмітку про те, що певний член сім'ї взагалі (а не по конкретних об'єктах декларування) не надав інформацію для підготовки щодо нього певного розділу декларації.

(г) додати текстові поля в розділі декларації про майно та доходи для надання декларантові можливості вказувати примітки або надавати письмові пояснення для деталізації відповідних видів майна та доходів, що декларуються ним.

Науковий інтерес із точки зору законотворчої техніки становить випадок із передбаченням в іншому Законі № 524-ІХ від 04.03.2020 порядку набрання чинності нормами Закону № 140-ІХ, через невірну практику її впровадження, що вже почала складатися (фактично запроваджену зміною форми декларації ретроспективну дію, внаслідок якої НАЗК вимагало задекларувати за 2019 р. інформацію, декларування якої стало обов'язковим лише з 1 січня 2020 р.).

МЕТОДИ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ОРГАНІВ ТА ПІДРОЗДІЛІВ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Люблін В.Д.

*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри права та менеджменту
у сфері цивільного захисту*

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Метод (від грец. – шлях до чого-небудь) загальному значенні – це спосіб досягнення мети, певним чином упорядкована діяльність, як прийом практичного здійснення чого-небудь [1]. Метод визначається як «спосіб впливу юридичної норми на суспільні відносини» [2], як «спосіб чи прийом здійснення чого-небудь» [3], тобто це способи, прийоми безпосереднього і цілеспрямованого впливу органів державного управління (посадових осіб) на підпорядковані їм об'єкти управління [4, с. 188].

Виходячи з цього, під методами будь-якої діяльності слід розуміти способи, прийоми, засоби, що використовуються для досягнення поставленої мети і становлять зміст цієї діяльності [3, с. 180]. Метод обов'язково знаходить своє вираження у формі [4, с. 188].

Техногенна безпека – відсутність ризику виникнення аварій та/або катастроф на потенційно небезпечних об'єктах, а також у суб'єктів господарювання, що можуть створити реальну загрозу їх виникнення. Техногенна безпека характеризує стан захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного характеру. Забезпечення техногенної безпеки є особливою (специфічною) функцією захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій [5]. Забезпечення техногенної безпеки – це сукупність дій органів влади, суб'єктів господарювання, керівників (власників) та відповідальних осіб об'єктів, спрямованих на запобігання аваріям, аварійним та надзвичайним ситуаціям техногенного характеру на небезпечних об'єктах та небезпечних територіях [6].

Методи адміністративно-правового регулювання при забезпеченні техногенної безпеки – це сукупність прийомів і способів виконання завдань, досягнення цілей, що стоять перед суб'єктами забезпечення техногенної безпеки. Метод дозволяє мати необхідну уяву про функціонування системи цивільного захисту, оскільки визначає характер впливу конкретного суб'єкта (як державної, так і недержавної системи) на відповідний об'єкт із метою підтримки стійкого техногенно-безпечного стану.

Прийоми і способи запобігання надзвичайних ситуацій розроблялися й удосконалювалися у міру розвитку цивілізації з метою забезпечення відповідності між характером, складністю, руйнівною силою виникаючих подій і можливістю надійної протидії їм. Аналізуючи сукупність згаданих методів, можна відзначити, що техногенно безпечний стан досягається шляхом безпосереднього впливу з боку суб'єктів забезпечення техногенної безпеки на ті об'єкти, для яких існує реальна або потенційна загроза виникнення надзвичайних ситуацій та заподіяння збитку небезпечними факторами та вторинними проявами останньої, а також шляхом здійснення уповноваженими суб'єктами управляючого впливу на поведінку фізичних осіб і діяльність колективних об'єднань з метою збереження необхідного рівня техногенної безпеки. Внаслідок цього методи забезпечення техногенної безпеки можна поділити на технічні і соціальні.

Технічні методи – це певні способи технічного впливу, що здійснюються суб'єктами державної і недержавної системи забезпечення техногенної безпеки на відповідний об'єкт для створення і збереження його техногенно безпечного стану. Такі методи застосовуються на основі досвіду боротьби з надзвичайних

ситуацій, оцінки техногенної небезпеки речовин, матеріалів, технологічних процесів, будинків і споруд, виконання рятувальних робіт. А саме, це методи запобігання надзвичайних ситуацій поділяється на способи – запобігання утворення небезпечних умов, при яких може виникнути надзвичайна подія та обмеження шляхів поширення надзвичайних ситуацій, а методи ліквідації надзвичайних ситуацій поділяється на способи – забезпечення ліквідаційних заходів надзвичайних подій, локалізації та ліквідації надзвичайних подій і захисту від вражаючих факторів надзвичайних ситуацій.

Соціальні методи – сукупність прийомів, способів впливу на поведінку фізичних і діяльність юридичних осіб, а також на соціальні процеси, для створення і підтримки техногенно-безпечного режиму, збереження необхідного рівня техногенної безпеки відповідних об'єктів. Такі методи направлені на свідомість і волю людей, під якою розуміється регулюючий фактор свідомості, який виражений у здатності людини здійснювати ціленаправлені дії, з метою відпрацювання у кожного члена суспільства необхідної поведінки, дотримання необхідних для цього норм, вимог і правил [7, с. 21-22]. Власне кажучи, соціальні методи є способами організації, упорядкування, тих процесів, які відбуваються в системі забезпечення техногенної безпеки.

До методів впливу на свідомість і поведінку людей відносяться переконання і примус, два взаємозалежних, доповнюючі один одного, елементи механізму забезпечення належної поведінки у суспільних відносинах, що складаються у тому числі, й у сфері цивільного захисту. Переконання і примус відрізняються за характером впливу на учасників суспільних відносин [7, с. 10], причому, залежно від суб'єктів, які здійснюють такий вплив, їх варто розділяти на державні і недержавні.

Переконання являє собою діяльність державних і недержавних суб'єктів, спрямовану на формування в окремих осіб і соціальних груп необхідності добровільного дотримання соціальних норм, які діють у сфері забезпечення цивільного захисту. Переконання як метод означає моральний, психологічний, матеріальний вплив суб'єкта забезпечення цивільного захисту на волю і поведінку людей, що породжує, зміцнює і розвиває свідомість, що відповідає цілям і завданням, які стоять перед системою забезпечення цивільного захисту, спонукає до усвідомлених дій по її забезпеченню [8, с. 230]. При впливі на свідомість людей шляхом переконання в особі створюються внутрішні моральні стимули

потреби в необхідності забезпечення цивільного захисту. Сутність переконання полягає в тому, що воно є методом впливу на суспільні відносини, а його зміст включає комплекс різноманітних конкретних форм впливу на свідомість і поведінку людей. Тому, соціальні методи забезпечення техногенної безпеки можна поділити на переконання (державне, суспільне та форми переконання) та примусу (як державні заходи примусу – суспільно-правовий, дисциплінарний, адміністративний і кримінально-правовий; і суспільні заходи примусу – суспільний вплив і дисциплінарний).

Отже, на основі дослідження, метод забезпечення техногенної безпеки – сукупність прийомів і способів здійснення, реалізації суб'єктом системи забезпечення техногенної безпеки покладених функцій, виконання поставлених завдань і досягнення основної мети – збереження необхідного рівня техногенної безпеки відповідних об'єктів [9, с. 146-160].

Технічні методи забезпечення техногенної безпеки спрямовані, в основному, на об'єкти живої і неживої природи і являють собою сукупність методів запобігання надзвичайним подіям і методів локалізації і ліквідації надзвичайних подій.

Соціальні методи забезпечення техногенної безпеки спрямовані на суспільні процеси, свідомість і волю людей і представляють поєднання державного і громадського переконання, вираженого у визначених формах, і примусу, реалізованого за допомогою застосування до суб'єктів суспільних відносин, що складаються при функціонуванні системи забезпечення цивільного захисту, відповідних примусових заходів, аж до залучення до різних видів юридичної відповідальності.

Отже, методи адміністративно-правового регулювання органів та підрозділів цивільного захисту – це інструменти адміністративно-правового регулювання, які за своїми повноваженнями від імені органів влади, суб'єктів господарювання і працівників підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності повинні виконувати поставлені законні завдання, функції та повноваження. Держава як гарант цього права має створювати й розвивати належну єдину загальнодержавну систему цивільного захисту.

Література:

1. Словник іншомовних слів. К.: Наукова думка, 2000. С. 517.
2. Юридична енциклопедія. К-М. Т. 3. К. «Українська енциклопедія імені М.П. Бажана», 2001. С. 617.

3. В.К. Колпаков. Адміністративне право України. К., «Юрінком Інтер», 1999. С. 180.

4. Адміністративне право України. Підручник. За ред. С. Ківалова. Одеса: «Юридична література», 2003 р. С. 188.

5. Кодекс цивільного захисту України від 02 жовтня 2012 року / Верховна Рада України. URL: [www//zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua).

6. Про затвердження Правил техногенної безпеки: Наказ МВС України від 05 листопада 2018р. № 879. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.

7. Бахрах Д.Н. Административная ответственность граждан в СССР. Свердловск: Издательство Уральского университета. 1989. С. 21-22.

8. Административная деятельность органов внутренних дел. Часть Общая. Под ред. Коренева А.П. М., 1996. С. 157-158.

9. Засулько С.С. Форми і методи адміністративно-правового регулювання при забезпеченні пожежної безпеки. Вісник Львівського інституту внутрішніх справ. № 3. Львів, 2003. С. 146–160.

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

Пінчук Р.С.

студент спеціальності «Право»

Донецький національний університет імені Василя Стуса

Згідно ст. 1 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» (далі – Закон) законодавець дає наступне визначення:

Соціальний захист військовослужбовців – діяльність (функція) держави, спрямована на встановлення системи правових і соціальних гарантій, що забезпечують реалізацію конституційних прав і свобод, задоволення матеріальних і духовних потреб військовослужбовців відповідно до особливого виду їх службової діяльності, статусу в суспільстві, підтримання соціальної стабільності у військовому середовищі. Це право на забезпечення їх у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, у старості, а також в інших випадках, передбачених законом [2].

МАТЕРІАЛИ
міжнародної науково-практичної конференції

РОЗБУДОВА ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ В УКРАЇНІ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

29 травня 2020 р., м. Одеса

Підписано до друку 03.06.2020. Формат 60x84/16.
Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman. Цифровий друк.
Умовно-друк. арк. 14,18. Тираж 100. Замовлення № 0620-144.
Ціна договірна. Віддруковано з готового оригінал-макета.

Видавничий дім «Гельветика»
65101, м. Одеса, вул. Інглєзі, 6/1.
Телефони: +38 (0552) 39 95 80, +38 (095) 934 48 28,
+38 (097) 723 06 08

E-mail: mailbox@helvetica.com.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 6424 від 04.10.2018 р.

Наукові конференції
Одеської школи права

Національний університет
«Одеська юридична академія»

СЕРТИФІКАТ У Ч А С Н И К А

Люблін Віталій Давидович

брав (ла) участь у Міжнародній науково-практичній конференції

РОЗБУДОВА ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ В УКРАЇНІ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

29 травня 2020 // Одеса

Професор, перший віце-президент,
ректор Національного університету
«Одеська юридична академія»

Завальнюк В.В.